

Suvestinė redakcija nuo 2020-06-02 iki 2022-07-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-05-21, i. k. 2019-08047

Nauja redakcija nuo 2020-06-02:

Nr. [1-139](#), 2020-06-01, paskelbta TAR 2020-06-01, i. k. 2020-11779

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL DUJŲ, PAGAMINTŲ IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMO, PERDAVIMO IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMO BEI KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS, TAIP PAT KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2019 m. gegužės 21 d. Nr. 1-158

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 28 ir 29 straipsniais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1217 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ 1.2 ir 1.3 papunkčiais:

1. T v i r t i n u Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisykles (pridedama).

2. S k i r i u Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių AB „Amber Grid“ paskirtą įstaigą, įgaliota atlikti dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje funkcijas.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro

2019 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1-158

(Lietuvos Respublikos energetikos ministro

2020 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 1-139 redakcija)

DUJŲ, PAGAMINTŲ IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMO, PERDAVIMO IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMO BEI KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS, TAIP PAT KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – dujos), kilmės garantijų (toliau – kilmės garantijos) išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarką.

2. Taisyklių privalo laikytis šie asmenys:

2.1. subjektas, įgaliotas atlikti dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo, kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje funkcijas (toliau – Paskirtasis subjektas);

2.2. dujų gamintojai;

2.2. dujų tiekėjai (toliau – tiekėjai);

2.3. dujų perdavimo sistemos operatorius ir dujų skirstymo sistemos operatorius;

2.4. kiti dujų rinkos dalyviai, kurie yra registruojami kilmės garantijų duomenų bazėje, turi išduotas kilmės garantijas, teikia informaciją Paskirtajam subjektui.

3. Asmuo, įregistruotas kilmės garantijų duomenų bazėje ir turintis Paskirtojo subjekto suteiktą unikalų dalyvio kodą, laikomas dalyviu (toliau – dalyvis).

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme.

II SKYRIUS PASKIRTOJO SUBJEKTO FUNKCIJOS

5. Paskirtasis subjektas vykdo šias funkcijas:

5.1. administruoja kilmės garantijų elektroninę duomenų bazę, kurioje registruojami, kaupiami, saugomi ir tvarkomi su kilmės garantijomis susiję duomenys (toliau – Duomenų bazė);

5.2. registruoja dalyvius;

5.3. išduoda kilmės garantijas;

5.4. registruoja kilmės garantijų perdavimą;

5.5. pripažįsta kilmės garantijas panaudotomis ir (ar) panaikina jų galiojimą;

5.6. atlieka kilmės garantijų naudojimo priežiūrą ir kontrolę;

5.7. pripažįsta kitų valstybių narių išduotas kilmės garantijas;

5.8. dalyvio prašymu (pateiktu paštu, elektroniniu paštu arba kitomis elektroninių ryšių priemonėmis) per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos pateikia dalyviui rašytinį patvirtinimą apie jam išduotas ar priklausančias kilmės garantijas;

5.9. ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigos savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie:

5.9.1. per praėjusį kalendorinį mėnesį iš atsinaujinančių energijos išteklių Lietuvoje pagamintų ir į dujų perdavimo ar skirstymo sistemą patiektų dujų, kurioms buvo išduotos kilmės garantijos, kiekius (MWh) atskirai pagal naudojamų energijos išteklių rūšis;

5.9.2. kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimą, kilmės garantijų perdavimą ir panaudojimą atskirai pagal naudojamų energijos išteklių rūšis;

5.10. skelbiant ar kitu būdu viešinant informaciją užtikrina dalyvių pateiktos informacijos konfidencialumą ir asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimus;

5.11. vykdo Taisyklėse numatytas kilmės garantijų panaudojimo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

III SKYRIUS

DALYVIŲ REGISTRACIJA KILMĖS GARANTIJŲ DUOMENŲ BAZĖJE

6. Duomenų bazėje registruojami dujų gamintojai, tiekėjai ir kiti dujų rinkos dalyviai, siekiantys įsigyti kilmės garantijas ir (ar) siekiantys pripažinti kitų valstybių narių išduotas kilmės garantijas Lietuvos Respublikoje.

7. Asmenys, siekdami būti registruoti Duomenų bazėje, pateikia Paskirtajam subjektui:

7.1. užpildytą Paskirtojo subjekto nustatytos formos prašymą įregistruoti Duomenų bazėje;

7.2. leidimo gaminti dujas kopiją ir (ar) tiekėjui išduoto veiklos leidimo ar licencijos kopiją, jeigu tokie leidimai ar licencijos yra privalomi pagal galiojančius įstatymus.

8. Jeigu kyla neaiškumų dėl Taisyklių 7 punkte pateikiamos informacijos, Paskirtasis subjektas gali paprašyti patikslinti informaciją, reikalingą dalyviui įregistruoti Duomenų bazėje, nurodymas dalyviui terminą, per kurį prašoma informacija turi būti pateikta.

9. Paskirtasis subjektas, patikrinęs jam pateiktą informaciją, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo ar patikslintos informacijos pateikimo dienos užregistruoja dalyvį Duomenų bazėje ir suteikia jam unikalų dalyvio kodą. Jeigu dalyvis nepateikia Taisyklėse nurodytos Paskirtojo subjekto papildomai prašomos informacijos, Paskirtasis subjektas atsisako registruoti dalyvį Duomenų bazėje ir dalyvį apie tai informuoja.

IV SKYRIUS

KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMAS

10. Kilmės garantija laikoma išduota dujų gamintojui, kai Paskirtasis subjektas padaro Duomenų bazėje įrašą apie suteiktą kilmės garantiją. Kilmės garantijos standartinė forma yra įrašas Duomenų bazėje.

11. Kilmės garantija suteikiama vienam iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintam ir į dujų sistemą patiektam energijos vienetui – 1 (vienai) MWh. Kiekvienam pagamintos atsinaujinančių energijos išteklių energijos vienetui išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija, į tą patį energijos vienetą atsižvelgiant ne daugiau kaip vieną kartą.

12. Kilmės garantija nėra išduodama dujoms, pagamintoms ir suvartotoms dujų gamintojo savosioms reikmėms ir ūkio poreikiams.

13. Kilmės garantijoje nurodoma:

13.1. energijos rūšis;

13.2. energijos ištekliai, iš kurių buvo pagaminta energija;

13.3. gamybos pradžios data ir gamybos pabaigos data;

13.4. įrenginio, kuriame pagamintos dujos identifikaciniai duomenys, vieta, tipas ir pajėgumas;

13.5. ar įrenginiui buvo skirta parama investicijoms ir koku mastu, ar energijos vienetui pagaminti buvo suteikta kitokia parama pagal nacionalinę paramos schemą ir koku mastu, taip pat paramos schemos ir (ar) skatinimo priemonių rūšis;

13.6. dujų gamybos įrenginio eksploatacijos pradžios data;

13.7. išdavimo data, valstybė ir unikalūs identifikacinis numeris.

V SKYRIUS

KILMĖS GARANTIJŲ PERDAVIMAS, PANAUDOJIMAS IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMAS

14. Kilmės garantijas dalyvis perduoda kitam dalyviui dvišale sutartimi kilmės garantijos galiojimo laikotarpiu.

15. Kilmės garantija laikoma panaudota, kai kilmės garantija perduodama galutiniam vartotojui, siekiant įrodyti pateiktų dujų kilmę. Siekiant, kad kilmės garantija būtų pripažinta kaip tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų, numatytų Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 38 straipsnyje, atitikties įrodymas, dalyviai privalo taikyti šio įstatymo 37 straipsnyje nurodytą masės balanso sistemą.

16. Dalyviai, panaudoję kilmės garantiją, turi apie tai pranešti Paskirtajam subjektui Taisyklių VI skyriuje nustatyta tvarka.

17. Kilmės garantija galioja 12 (dvylika) mėnesių nuo atitinkamo dujų energijos vieneto pagaminimo momento. Dalyviai gali panaudoti kilmės garantiją ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kilmės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos. Norint įrodyti praėjusiais metais pateiktų dujų kilmę, kilmės garantija turi būti panaudota iki einamųjų metų kovo 31 d. Nepanaikinta kilmės garantija netenka galios ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento.

18. Kilmės garantijos galiojimas panaikinamas paaiškėjus, kad kilmės garantija buvo išduota vadovaujantis klaidingais ar netiksliais duomenimis.

VI SKYRIUS

KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

19. Dalyviai ne vėliau kaip per kalendorinį mėnesį, einantį po ataskaitinio kalendorinio mėnesio pabaigos Paskirtajam subjektui privalo pateikti informaciją apie kilmės garantijas (MWh), panaudotas (nurodant vartojimo laikotarpį, už kurį jos panaudotos) ar perduotas pagal dvišales sutartis per paskutinį kalendorinį mėnesį.

20. Dujų skirstymo sistemos operatoriai privalo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kalendorinio mėnesio pabaigos pateikti Paskirtajam subjektui informaciją apie kiekvieną prie jų sistemos prijungto gamintojo per praėjusį kalendorinį mėnesį į dujų sistemą patiektų dujų kiekį (MWh).

21. Dalyviai, dujų skirstymo sistemos operatoriai ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba Paskirtojo subjekto prašymu privalo teikti ir kitą informaciją, reikalingą Paskirtojo subjekto funkcijoms vykdyti.

22. Dalyviai, teikiantys duomenis Paskirtajam subjektui, atsako už teikiamų duomenų tikslumą ir patikimumą. Pastebėję, kad pateikė neteisingus duomenis, privalo nedelsdami, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoti Paskirtąjį subjektą ir pateikti patikslintus duomenis.

23. Gavęs patikslintus duomenis iš dalyvio arba Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos Paskirtasis subjektas per 5 darbo dienas privalo patikslinti išduotas kilmės garantijas.

24. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba planinių patikrinimų metu arba Paskirtojo subjekto prašymu, atlieka dujų kiekio, pagaminto iš atsinaujinančių energijos išteklių, kontrolę. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, atlikusi dujų kiekio kontrolę, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateikia dalyvio dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekio kontrolės

išvadą Paskirtajam subjektui. Paskirtasis subjektas gali atsisakyti pripažinti ar perduoti dalyvio kilmės garantiją, jei tokia išvada nepateikta.

VII SKYRIUS

KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMAS

25. Lietuvos Respublikoje pripažįstamos kitų valstybių narių išduotos kilmės garantijos tik kaip Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnio 7 dalyje ir kaip Taisyklių 13 punkte nurodytos informacijos įrodymas.

26. Kitų valstybių narių išduotos kilmės garantijos gali būti pripažintos kaip Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 38 straipsnio tvarumo kriterijų įrodymas tik tokiu atveju, jei dalyviai taiko masės balanso sistemą, kaip nurodyta šio įstatymo 37 straipsnyje.

27. Paskirtasis subjektas gali atsisakyti pripažinti kitų valstybių narių išduotas kilmės garantijas, jeigu tikrinant kilmės garantijų duomenis kyla pagrįstų abejonių dėl Taisyklių 13 punkte nurodytų duomenų tikslumo, patikimumo ar tikrumo.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Asmenys, pažeidę taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-139](#), 2020-06-01, paskelbta TAR 2020-06-01, i. k. 2020-11779

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. gegužės 21 d. įsakymo Nr. 1-158 „Dėl Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo